

MODLITBA

Prosíme tě, Bože, učiň,
aby podle příkladu a na přimluvu svatého Tita,
který radostně a v plné odevzdanosti do tvé vůle
snášel útrapy mučednictví, byla také celá rodina
Karmelu připravena svědčit o radostné zvěsti
a o lásce do krajnosti, aby se v této těžké době
staly naše životy setbou smíření a odpuštění.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Maria, Královno a Matko Karmelu, oroduj za nás.
Svatý Tite, vytrvalý v úsilí o jednotu a neúnavný
v odpouštění, oroduj za nás.

Titus Brandsma

Karmelitán a mučedník

Svatořečení: 15. května 2022

Anno Brandsma se narodil roku 1881 v nizozemském Frísku. Roku 1898 vstoupil na Karmel a jako řeholní jméno přijal jméno svého otce – Titus. Časné sliby složil v říjnu 1899, na kněze byl vysvěcen 17. června 1905. Zabýval se studiem filozofie a mystiky. Spolupracoval při zakládání Katolické univerzity v Nijmegen (1923), později se stal jejím rektorem.

Ve 30. letech otevřeně kritizoval nacistickou ideologii, během okupace Holandska hájil svobodu katolického tisku a novinářské práce vůbec. V lednu 1942 byl uvězněn, 26. července 1942 byl usmrcen fenolovou injekcí v koncentračním táboře Dachau. Za blahoslaveného byl prohlášen roku 1985. V češtině jsou dostupné dva Titovy životopisy – od autorské dvojice Scapin – Secondin (KNA 1994) a od Fernanda Rome-rala (KNA 2010) a krátký medailon v Sicariho knize Svatí Karmelu (KNA 2011).

Více informací na webu

www.ocarm.org

@ Carmelites.ie

@ocarm_org

foto ikony Tita Brandsmy a Edith Stein v Kentu

© British Province of Carmelites

ostatní fotografie © Nederlandse Provincie Karmelieten

Titus Brandsma
Karmelitán a mučedník

Svědék odpuštění

Hledání dialogu

I v obtížných životních situacích byl bratr Titus mužem odpuštění a smíření. V roli duchovního asistenta katolických novinářů musel zaujmout stanovisko k mnoha problémům: politické nestabilitě, napětí, dělnickému hnutí, radikalizaci atd. Vždy projevoval ochotu k dialogu a vstřícnost v naslouchání, což mu vyneslo přezdívku Smiřitel.

Jako rektor univerzity v Nijmegen usiloval o vzájemné porozumění, vyhledával příležitosti k setkávání. Začátkem 30. let to nebylo nijak snadné – na středoevropských univerzitách se střetávaly radikální komunistické, nacionalistické i fašistické ideologie.

V tomto kontextu snadno pochopíme Titův zájem o právě se šířící esperanto. Ludvík Zamenhof (1859–1917) je vytvořil ve snaze překonat nevraživost, kterou s sebou neslo nesnadné soužití různých jazykových skupin, a bránit „lingvistickému kolonialismu“ (např. v Zamenhofově době porušování Ruskem okupovaných území). Esperanto bylo pro Tita nástrojem porozumění, způsobem, jak odstraňovat jazykové bariéry, které snadno přerostou v bariéry rasové nebo jakkoliv jinak diskriminační.

Ekumenismus

Titus byl průkopníkem ekumenismu na Karmelu. S velkým západem se angažoval v „Apoštolátu znovusjednocení“, který usiloval o lepší vzájemné poznání a sblížení katolické církve s východními církvemi. S velkým respektem přistupoval i k protestantům (především v Nizozemí) a snažil se s nimi udržovat hezké bratrské vztahy a vést poctivý dialog.

Tváří v tvář konfliktu

Poslední měsíce života byl Titus vězněn na různých místech. Svůj těžký úděl sdílel s několika protestanty, z nichž někteří později svědčili v kanonizačním procesu o Titově velkorysosti, laskavosti a hluboké důvěře v Boha.

To neznamená, že by byl „diplomat“ nebo že by rezignoval na pevný morální a náboženský postoj, naopak. Po napadení Holandska dal Titus několikrát zřetelně najevo svůj odpor vůči opatřením okupační správy, například když odmítl vylučování židovských dětí ze škol nebo když požadoval po redaktorech katolických periodik, aby neotiskovali nacistickou propagandu. Titus jasně odsuzoval národně-socialistickou ideologii, nikdy ale nepropadl nenávisti vůči svým vězňům. Naopak v Dachau vybízel své spoluvězně, aby se za ně modlili. V hloubi srdce věřil, že podlehnout nenávisti by znamenalo skutečné vítězství zla.

Titus vůči Němcům necítil žádnou averzi – ani vůči jednotlivcům ani vůči německému národu. Ve vězení v Scheveningen si od něj policejní úředník Hardeggen vyžádal písemnou odpověď na otázku, proč se Holanďané, a zvláště katolická církev, staví proti národnímu socialismu. Je to téma, o němž Titus přednášel na univerzitě. Jeho odpověď zcela jasně shrnuje filozofické, etické i náboženské důvody, pro něž je nacistická ideologie mylná a nepřijatelná. Přesto Titus své pojednání zakončil krásným požehnáním: „Bůh žehnej Holandsku! Bůh žehnej Německu! Kéž Bůh udělí lidu obou zemí, aby se vrátil na cestu míru a svobody, aby uznal Jeho slávu k prospěchu obou národů, sobě tak blízkých!“

Dnes

Ve světě zasaženém agresivní válkou je nám Titus příkladem, že je nutné jasně pojmenovat zlo a aktivně proti němu vystupovat i za cenu vlastního života a že je nutné stále usilovat o odpuštění a smíření.